

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 106/2020
12.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бисерке Живановић, чланова већа, са саветником Драгицом Вранић, као записничарем, одлучујући о захтеву Ријасета Исламске заједнице Србије, Београд, Господар Јевремова 11, кога заступа пуномоћник Мирослав Николић, адвоката из ..., ..., за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда 24 У 18761/19 (2016) од 31.01.2020. године, са противним странкама Агенцијом за реституцију Републике Србије - Јединица за конфесионалну реституцију Београд, Градом Београдом, кога заступа Градски правоборанилац Града Београда из Београда и Републиком Србијом, коју заступа Државни правоборанилац Републике Србије из Београда, у предмету враћања имовине, у нејавној седници већа одржаној дана 12.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **ОДБИЈА.**

ОДБИЈА СЕ захтев Града Београда за накнаду трошкова.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим диспозитива, одбијена је тужба подносиоца захтева поднета ради поништаја решења Агенције за реституцију Републике Србије, Јединице за конфесионалну реституцију број 46-00-1733/08 од 16.09.2016. године, ставом другим диспозитива, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора, а ставом трећим диспозитива, обавезан тужилац да заинтересованом лицу Граду Београду надокнади трошкове управног спора у износу од 52.500,00 динара. Решењем Агенције за реституцију Републике Србије, Јединице за конфесионалну реституцију број 46-00-1733/08 од 16.09.2016. године, одбијен је захтев тужиоца за враћање права својине на пословној згради у улици Далматинској број 37 у Београду, на кп.бр.1000 КО Палилула и одлучено да свака странка сноси своје трошкове.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде поднетом због повреде закона и повреде правила поступка, која је могла бити од утицаја на решење ствари, подносилац указује да Управни суд није правилно применио одредбе чл. 27. и 22. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама. Истиче да, супротно становишту Управног суда из побијане пресуде, обавеза Агенције за реституцију за пружање стручне помоћи подносиоцима захтева, која је изричito прописана одредбом

члана 22. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, није условљена никаквим додатним активностима подносиоца захтева, нити чињеницом да ли је подносилац ангажовао пуномоћника из реда адвоката. Стога подносилац захтева за враћање имовине није био у обавези да подноси Агенцији захтев за пружање стручне помоћи да би Агенција обавезу пружање стручне помоћи извршила. Наводи и да Управни суд у побијаној пресуди није правилно ценио чињеницу да је Агенција само паушално изнела тврђење да доказа о одузимању имовине нема и да није образложила и доставила доказе да је испунила своју законску обавезу из члана 27. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, да је по службеној дужности захтевала од обvezника враћања или трећих лица доказе о веродостојности постојања права на реституцију тужиоца као подносиоца захтева. Истиче да погрешно Управни суд и тужени орган сматрају да право својине на предметној непокретности није одузето од тужиоца, односно правног претходника тужиоца. Наводи да је предметна непокретност одузета од установе правног претходника тужиоца – Београдског гајрета „Осман Ђикић“, који је основан 1923. године и који је у време одузимања имао регистровано седиште на адреси предметне непокретности.

Агенција за реституцију Републике Србије, Јединица за конфесионалну реституцију, у одговору на захтев, предлаже да суд исти одбије.

Република Србија није доставила одговор на захтев који је уручен Државном правобраниоцу Републике Србије.

Град Београд, у одговору на захтев, предлаже да суд захтев одбије и обавеже подносиоца захтева да му надокнади трошкове за састав поднеска у износу од 30.000,00 динара.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09), Врховни касациони суд је нашао да је захтев неоснован.

Према разлогима образложења побијане пресуде, оспорено решење је у свему правилно и на закону засновано, јер је, по налажењу Управног суда, тужена правилно одбила захтев тужиоца за враћање имовине која је била предмет захтева, из разлога што нису били испуњени услови прописани одредбама Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама. Ово стога што тужилац уз захтев, а ни у току спроведеног поступка по захтеву, као ни по поднетој тужби, није поднео доказ да је имовина чије враћање тражи одузета од њега, односно од његовог правног претходника, као ни да је предметна имовина била у власништву тужиоца, односно тужиочевог правног претходника. Управни суд је у побијаној пресуди ценио навод тужбе којим се указује да је спорна непокретност у моменту одузимања била у власништву правног предходника тужиоца Београдског гајрета „Осман Ђикић“, који је основан 1923. године и који је у време одузимања имао регистровано седиште на адреси предметне непокретности у улици Далматинска 37 у Београду, па је нашао да је неоснован. Ово стога што из доказа у списима и доказа приложених уз тужбу то не произлази, а чињеница да је Београдски гајрет „Осман Ђикић“, за време Краљевине Југославије, комуницирао са Министарством просвете са адресе Далматинска 37, по

оценети суда, не представља доказ о својини на непокретности која се налази на тој адреси, већ само о седишту пословања. Поред тога, из изведенних доказа – стања земљишних књига се види да је предметна имовина била уписана у корист Управне општине града Београда – Регулационог фонда.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да је правилна и на закону заснована и да је Управни суд у побијаној пресуди дао довољне разлоге за своју одлуку, које у свему прихвата и овај суд.

У поновном потупку Управни суд је поступио по налозима из пресуде Врховног касационог суда Узп 169/19 од 11.07.2019. године, те је поново ценио навод тужбе којим се указује да тужени орган није применио одредбу члана 27. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, будући да није пружио стручну помоћ тужиоцу у вези прибављања доказа на околност да је спорна непокретност била власништво правног предходника тужиоца, па је нашао да је неоснован. Ово стога што је чланом 27. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, између осталог, прописано да ако су подносиоцу захтева недоступне исправе из члана 26. овог закона, Дирекција ће по службеној дужности од обvezника враћања или трећих лица да захтева доказе о вероватности постојања права. Међутим, из списка предмета произлази да до доношења оспореног решења тужилац туженом органу није доставио доказ који би указао на немогућност прибављања аката из члана 26. став 2. истог закона, због тога што тужиоцу нису доступни. Напротив, пуномоћник тужиоца је на усменој јавној расправи изјавио да није ни донет правни акт у формалном смислу којим је тужиоцу одузета имовина.

У побијаној пресуди цењен је и навод тужбе да тужени није применио члан 22. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, а у вези пружања стручне помоћи подносиоцима захтева, па је Управни суд нашао да је неоснован. Ово стога што у списима не постоје докази да је тужилац тражио стручну помоћ од туженог, нити су такви докази приложени уз тужбу, при чему је тужиоца током поступка заступао пуномоћник адвокат.

Имајући у виду све изложено, Врховни касациони суд је, на основу члана 55. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу првом диспозитива ове пресуде.

Врховни касациони суд је, на основу одредаба члана 154. став 1. и члана 165. став 1. Закона о парничном поступку, који се сагласно члану 74. Закона о управним споровима сходно примењује на питања поступка решавања управних спорова која нису уређена тим законом, одлучио као у ставу другом диспозитива пресуде, јер одговор на захтев Града Београда не садржи ништа ново у односу на податке у списима предмета и садржину захтева, због чега није био од значаја за одлучивање.

**ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ
дана 12.06.2020. године, Узп 106/2020**

Записничар,
Драгица Вранић,с.р.

Председник већа – судија,
Катарина Манојловић Андрић,с.р.

За тачност отправка
Управител писарнице
Марина Антонић